

DEC 27 1918

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone: McKinley 6114. Establ. 1908

One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

FIRST EDITION

PIRMOJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, ANTRADIENIS, GRUODŽIO (DECEMBER) 24 D., 1918 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAI-VOL. III. No. 300

Wilsonas Aplanko Ligonines

Kruvinos riaušės Vokietijoje

Wilsonas priešinas laivų naikinimui

SAUDOMI RIAUŠININKAI ESSUOSE.

Gatvėse seka baisūs mušiai.

Zurich, gr. 24.—Vakar čia gauta žinia, kad Prūsijos mieste Essuose vokiečių bolševikai sukėlė riaušes. Prieš riaušinkus kareivių ir darbininkų taryba pavartojo ginklus. Prasidėjo gatvėse mušiai.

Pranešama, kad bolševikų yra mažai ir jie įveikiami.

Bolševikai riaušes pakėlė kuomet kareivių ir darbininkų taryba areštavo Bottor kasyklų streikininkų kelis lyderius — bolševikus.

Bolševikai pirmiausia užleši prie miesto kalėjimo, kad iš ten paluosnoti tuos lyderius. Bet nuo kalėjimo jie buvo atmušti.

Paskui jie numaršavo į Moller kasyklą ir norėjo sunaikinti tą įstaigą. Tenai prieš juos sustatyta kulkasvaidžiai. Kelis kartus buvo išauta. Daugelis bolševikų sužeista.

Iš ten bolševikai išnaujo patraukė į miestą. Bet ir ten jie pasitiktą su plienų ir švinu.

PREZIDENTAS PRIEŠINASI SKAUDINTI VOKIEČŲ LAIVUS.

Jis stovi už laivų pasidalinimą.

Washington, gr. 24.—Kažkas sumanė pavestus talkininkams vokiečių karės laivus nepasilaikyti, bet visus nuskandinti. Taip bent jau buvo taręsis Suv. Valstijų atstovai taikos kongresan savo susirinkime Paryžiuje.

Dabar gauta žinių, kad prezidentas Wilsonas tokiam sumanymui yra priešingas ir jis kovojas prieš tokį nelemtą planą.

Del to sumanymo vietos kongrese buvo pakeltas trukšmas. Kaikurie senatoriai pareikalavo paaiškinimų iš valstybės departamentu.

Iš štai dabar gauta žinia, kad tam sumanymui prez. Wilsonas yra priešingas. Ne tik yra priešingas, bet, sakoma, jis apie tokius planus nei negirdėjęs.

— Amsterdam, gr. 24.—Belgrado laikraščiai praneša, kad Černogorijos karalius susivaidęs su savo pavaldiniais ir apleidęs šalį.

PREZIDENTAS WILSONAS APLANKO LIGONINES.

Kalbasi su sužeistais kareiviais.

Paryžius, gr. 23.—Vakar prezidentas Wilsonas aplankė Raudonojo Kryžiaus ligoninę Neuilly, kur yra daugiau tukstančių pavojingai sužeistų amerikoniškų kareivių.

Per išstas keturias valandas prezidentas ligoninėje viešėjo. Kiekvienam sužeistam kareivini padavė ranką, su kiekvienu pasikalbėjo.

Paskui aplankė prancūzų ligoninę Val de Grace.

Amerikoniškojo Raudonojo Kryžiaus ligoninėje prezidentui teko pamatyti baisiai sužeistų kareivių. Kai kurie yra be kojų, kai kurie be rankų. Kiti jau kelintas mėnuo slaugojami ir ligšiol negalįje.

Nelaimingieji sužeisti kareiviai džiaugsmu buvo perimti, kad juos aplanko patsai prezidentas, pakalba su jais, suramina ir paguodžia juos.

Per tą ligoninę perėjo keli tukstančiai sužeistų kareivių. Visi pagydyta. Vieni iš jų sugrįžo tarnybon, kiti pasiųsta namo, kapo paligėliai.

Prezidentas visus pasveikino su laimingomis Kalėdų ir Naujų Metų šventėmis.

LAKSTYTUVU Į ŠIAURINĮ ŽEMGALĮ.

New York, gr. 24.—Čionai organizuojama ekspedicija į šiaurinį žemgalį. Ekspedicijai vadovausias kapitonas Robert A. Baltlett. Sumanyta žemgalį apskristi specialiai pagamintu lakstyuvu.

Ekspedicijai plenus išdirbo žinomas šiaurinio žemgalio suradėjas real-admirolas Peary. Aero kluabas tam tikslui pasikyrė jau \$250,000.

KAS BUS GELEŽINKELIŲ DIREKTORIUS.

Washington, gr. 24.—Šią savaitę prezidentas Wilsonas paskirs generalį geležinkeliam direktorių vietoje pasitraukiančio McAdoo.

Kas tuo direktoriu bus? Spėjama, kad tik ar nebus Carl R. Gray, dirbęs ligšiol generalio direktoriaus McAdoo biure.

NAUJAS VARGAS BERLYNO VALDŽIAI.

Militaristai gali paimti Berlyną.

Zurich, gr. 24.—Berlyno valdžia nepabaigė vargo, kuomet iš jos tarpo išstojo bolševikai (spartakai). Dabar tai valdžiai grumoją naujas pavojus.

Gen. Groener, kurs paliko gen. Ludendorffo vietoje, kai po kvartermeisteris, grumoją su sau paklusnia kariuomene užimti Berlyną ir tenai ne tik praversti reikalingą tvarką, bet dar įsteigti naują vyriausybę.

Gauta žinių, kad fieldmaršalas von Hindenburgas su traukiais skaitlingą kariuomenę Posene, kurį mėgina užimti lenkai.

PRASIDĖS KOVA PRIEŠ SOCIJALISTUS.

Berlynas, gr. 24.—Už kelių savaičių Vokietijoje įvyks rinkimai atstovų steigiamajin susirinkimam. Suprantama, socialistai dės pastangas išrinkti savo atstovus.

Bet yra žinių, kad provincijose veikia kitos partijos. Kampanija jau verda. Ar kariais socialistai nebus išstrenkti iš dabartinio valdžios vežimo, kuomet kitos partijos rinkimose ims viršų.

VOKIEČŲ PLENAI APIE BUSIMĄ RESPUBLIKĄ.

Vietoje prezidento galvojama turėti kokį puskaralį.

Copenhagen, gr. 23.—Vokiečių ekspertų komitetas, kurs darbuojasi apie Vokietijos ateitį, peržiūrėjęs visapusiškai vokiečių politikinį stovį, nusprendė rekomenduoti Vokietijoje įsteigti vokiečių respubliką su prezidentu, kurs turėtų kaip ir kokią puskaraliaus teises, ty. būtų pusė prezidento ir pusė karaliaus.

Prezidentui turėtų būti leista pasirinkti ministerius ir įvairius šalies valdymui patarejus.

Toliaus rekomenduojama vietoje seimo turėti atstoviją, kaip ir kokį senatą, iš keliolikos šalies valstijų.

Kiti vokiečiai mokslininkai pataria Vokietijai įsteigti 7 atskiras respublikas, kurios būtų nuolatiniėje sąjungoje.

Tos respublikos turėtų būti: Augštesnėji Saksonija, Žemėsneji Saksonija, Rheinland, Swabia, Bavarija, Vokiečių Austrija ir Brandenburg-Prusija.

MASARYK PRAGOJE.

Paryžius, gr. 24.—Pirmasis Čekijos-Slovakijos prezidentas, prof. Masaryk, aną dieną iškilmingai įkeliavęs sostinę Pragon.

PASIDARĖ GALĄ KALBĖJIME.

Laikraščiams netenka skelbti sensacijų.

Muskegon, Mich., gr. 23.—Vietos kalėjime pasikorė Milo H. Piper, kurs buvo intarimas nužudyme moteries Frieda Weichman iš Chicagos. Nors saugiai jis buvo prižiurimas kalėjime, tačiau jis pasirinko liuosą momentą pasidaryti galą mažam kalėjimo kambaryje.

Per pastarąjį dvi savaites angliski laikraščiai prirašė labai daug visokių sensacijų apie sauzudį ir Weichman. Pilni puslapiai buvo aprašymų apie Piper'o apsisėdimą su Weichman, apie jų dviejų sugyvenimą ir pagaliaus nužudymą.

Kaip tas įvyko?

Trumpai imant ta visa istorija buvo tokia:

1915 metais vasarą Milo H. Piper, vedęs ir turis Muskegone savo žmoną, Chicagoje susipažino su mergina Frieda Weichman, kuri pignalėjo prie sportiško klubo "Union Park Tennis Club". Piper jai pasakė esąs firmos John M. Smyth Company vieno departamento foremanas. Po to jis čia su ta mergina visas laikas draugavo.

Sekantais metais vasario mėnesiu Piper buvo trumpam laikui apleidęs miestą. Sugrįžęs jis išnaujo emės draugauti su mergina Weichman. Kovo 21 d. jis pagaliaus su ja išvažiavo į Rensselaer, Ind., ir ten apsisėdė. Po to Piper įsigijo automobilį ir su Weichman, kaip su savo žmona, iškeliavo pošlubinėl kelionėn.

Ligi rugpjūčio Weichman susirašinėjo laiškais su savo giminėmis Chicagoje. Paskui staiga laišku siuntinėjimas buvo — pertranktas ir niekas negalėjo žinoti, kame Weichman apsisėdė.

Prasidėjo ieškojimai.

Giminės pradėjo apie jį teirauties po visą šalį. Bet niekur nesurasta. Pražuvo Piper, pražuvo ir Weichman.

Tik štai pirm kelių savaičių merginos Weichman-teta, Mrs. Klinkė, suėkė, kad Milo H. Piper gyvena čionai, Muskegone, su savo žmona ir kudiuku. Bet ta jo žmona ne mergina Weichman.

Po šito sužinojimo Piper staiga iš čionai pasprudo. Šerifas tada išklausinėjo pražuvos merginos Weichman tetą ir jam atėjo mintis galvon, ar kartais nebus Weichman, kurios lavonas netoli šito miesto 1916 metais rudenį buvo atrastas pakastas vienoj gilaitej.

Neprisipažino.

Atlikta tardymai ir patirta, kad taip yra. Imta ieškoti pabėgusio Piper'o. Jis buvo suimtas Kanadoj ir pargabentas čionai. Piper neprisipažino, kad jis būtų vedęs merginą Weichman. Pasakė, kad, rasi, kas kitas buvo atlikęs jo vardą. Piper'o žmona taip pat stojo už vyrą. Bet pastorius, kurs davė šlubą Piper'ui su Weichman, pripažino, kad tai esąs tas pats.

Tad Piper čia buvo laikomas kalėjime, buvo vedami platūs tardymai, gi angliski laikraščiai kasdien buvo prikimšti sensacijų.

Nebus laikraščiams darbo.

Dabar Piper pasidarė galą neprisipažinęs prie kaltės. Iš to atsitikimo vieni motyvuoja, kad jis tikrai buvęs kaltas Weichman nužudyme. Gi kiti sako, kad jis pasidaręs galą iš susigrauzimo, kaip nekalas žmogus.

Su tuomi pasibaigia laikraščiams sensacijos. Gi tas jiems ir yra skaudžiausia.

— Paryžius, gr. 24.—Čionai atkeliauja Serbijos sosto įpėdinis Aleksandras.

— Hague, gr. 21.—Berlyne streikuoją laikraščių zeceriai. Jie reikalauja 80 dol. per savaitę.

GERB. "DRAUGO" SKAITYTOJAMS.

SVARBUS PRANEŠIMAS.

Pradėjus 1919 metais "Draugo" Administracija dienraščio skaitytojams, kurie atnaujiną už dienraštį prenumeratą arba naujai jį užsisako, įveda naują pakvitavimui metodą, apie ką čia paaiškinsime. Ta nauja skaitytojų pakvitavimo metodas, Administracijai sutapys daug laiko ir nemažai pinigų, kurie šiandie išleidžiami krasaženkliais siunčiant skaitytojams pakvitavimus. Nuo to atlikęs laikas bus panaudotas svarbesniems darbams, gi pinigai — paties dienraščio pagerinimui.

Čia apeina tik tuos skaitytojus, kuriems "Draugas" siunčiamas per paštą. Nauja metoda ve-kokia:

Kiekvienas skaitytojas, kurs gauna "Draugą" per paštą, ant dienraščio atranda prilipintą spalvotos poperos ruoželį, ant kurio yra padėtas skaitytojo vardas, pavardė ir adresas. Be šito ten dar yra padėti ypatingi ženklai, kurie ligšiol buvo reikalingi tik vienai Administracijai. Tie ženklai yra, pav., tokie: 4—3—8; 2—26—9; 7—15—9; 1—22—20 ir t. t.

Ką tos skaitlinės reiškia? Jos reiškia: pirmosios pačilnį mėnesį, antrosios mėnesio dienas, gi trečiosios — metus. Ir taip: 4—3—8 (reiškia: balandžio 3 diena 1918 metais); 2—26—9 (reiškia: vasario 26 d. 1919 m.); 7—15—9 (reiškia: liepos 15 d. 1919 m.); 1—22—20 (reiškia: Sausio 22 diena 1920) ir t. t.

Taiigi nuo šiol šitais ant adresų ženklais skaitytojai bus pakvituojami už užsimokėjamą už laikraštį.

Kas, pav., atnaujins už dienraštį prenumeratą visiems metams pradėjus sausio 2 d., 1919 m., tasai gaus laikraštį ir šale adreso bus pažymėta: 1—2—20. Tas reikš, kad jis pakvituojamas ligi: sausio 2 d., 1920 metų. Kas atnaujins arba užsisakys dienraštį su vasario 10 diena, 1919 m. ir užsimokės pusei metų, ant adreso atras: 8—10—9, taigi: Rugpjūčio 10 d., 1919 m.

Šitie ženklai bus skaitytojams ne tik aiškus pakvitavimas, bet dar jie nurodys, kada baigiasi prenumerata. Tai puikus bus parankumas ne tik Administracijai, bet ir patiems skaitytojams.

Kitokie posenovei pakvitavimai bus siunčiami tik tiems skaitytojams, katrie būtinai tokių reikalauja.

Kartais tuose ant adresų pakvitavimuose gali pasitaikyti klaidų. Tad gerb. skaitytojai yra prašomi pranešti mums apie užtėmtas klaidas, ar kokius neišskumus. Tada mes pataisysime arba per dienraštį paaiškinsime.

Kas Naujo Lietuvoje.

Tik ką Lietuviai Informacijos Biuras Washingtone gavo kablegramą iš Šveicarijos, kurioje Amerikos Lietuviai Tarybos Atstovai praneša labai svarbių žinių iš naujais atsitikimų Lietuvoje.

(1) Jan pirmesniuose pranešimuose minėjome, kad Gardino gubernijos gyventojai prašo Lietuvos Valstijos Tarybos Vilniuje, kad juos priimtų prie Lietuvos Valstijos, nes jie esą lietuviai ir pasižada lietuvų kalbą išmokyti. Štai dabar kablegramoje patvirtina, kad Gardino gubernija yra lietuvų. Matyt, kad jau minėtos gubernijos gyventojai galutinai susitarė su Lietuvos Taryba ir šioji dalis senovės Lietuvos kunigaikštijos vėl galutinai susivienijo su Lietuva.

(2) Pranešama, kad Valstijos Taryba likos perorganizuota, ir dabar jona įneina Lietuvos žydų ir lenkų atstovai; socialistai irgi sugrįžo.

Žinutė gan džiuginanti, nes matyt, kad visi Lietuvos gyventojai dirba išvien ir rūpinasi, kad kuogreidiausia viską Lietuvoje — sutvarkius. ir, kad tuomi būtų lengviaus atremti išlaukinių priešų užpildinėjimus.

(3) Amerikos Lietuviai Tarybos atstovai, kun. Dobužis ir p. Pakštas resignavo iš Šveicarijoj esančios Lietuvos Tarybos; esą "del to, kad ir ant toliaus tenais pasilieka Prūsų lietuvų atstovai". Iš sudarė Lietuvos informacijos biurą Paryžiuje; dabar praneša, kad Pakštas rengiasi važiuoti Lietuvon, o Dobužis važiuoja Londonan, Anglijon.

(4) Praneša, kad vokiečiai kareiviai veržiasi Lietuvon, užmušinėja žmones, viską plėšia, drasko; panaudoja įvairiausius budus Lietuvos šalies naikinimui. Lietuviai sudarė miliciją, bet esanti silpnoka ir vargiai begu istengs plėšikų užpildinėjimus atremti. Lietuva su nekantrumu lankanti Amerikos kariuomenės atvykstant.

Reikia pastebėti, kad jau kiek laiko tam atgal, Tarybų Pild. Komitetas Washingtone, kreipėsi prie Amerikos valdžios su prašymu, kad suteiktų Lietuvai pagalbą apsisaugojimui nuo plėšikų užpildinėjimo. Amerikos Lietuviai Tarybos atstovai Šveicarijoje irgi kreipėsi prie generolo Pershingo ir prie vyriausios Alijantų karės tarybos, tokios pat pagalbos prašydami. Tikimės, kad prašymas greitai laiku bus išklaustas.

(5) Musų atstovai Šveicarijoje smarkiai darbuojasi atlikti svarbesnius reikalus ten, sudarė Lietuvos informacijos biurą Paryžiuje; dabar praneša, kad Pakštas rengiasi važiuoti Lietuvon, o Dobužis važiuoja Londonan, Anglijon.

(6) Atstovai šaukia gvoztu, kad reikia pinigų Lietuvai laisvę užtikrinti; reikalauja, kad nors dvidešimtis tukstančių dolierių tuojaus kablegramą pasiųsti. Beabejo Tautos Fondas ir Amerikos Lietuviai Taryba pasirupins, kad taip labai tenais reikalingus pinigų tuojaus pasiųsti.

(7) Kablegramoje praneša, kad Lietuvos Valstijos Taryba kviečia p. Norų tuojaus sugrįžti Lietuvon ir užimti komunikacijos ministerio vietą.

LIET. INF. BIURAS.

Red. priedas: Chicagoje tarp lietuvų sklaidžiami lapeliai, buk Lietuvą valdą sovietų (bolševikų) valdžia. Ant lapelių pasirašo "Susizinojimo su Lietuva Informacijos Biuro komitetas".

Persergstame lietuvius, kad jie būtų atsargesni skaitydami tuos lapelius. Nes tai socialistų darbas. Jie mėgina klaidinti lietuvius. Geriaus pasitikėjime savo atstovų pranešimais, ne kaip kokiais socialistų plepalais.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.

TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Three Months \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application

LITUVIŲ KATALIKŲ DIENRASTIS**"DRAUGAS"**

Ela kasdieną išskyrus nečėdienius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams \$5.00
Pusmeti \$3.00
Prenumerata mokama išlaikoma. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos
ne nuo Naujų Metų. Norint perrašyti
adresą visada reikia prisųsti ir
senas adresas. Pinigai geriausia sry-
sti išperkanti krasoje ar "express"
"Money Order" arba įdedant pinigų
į registruotą laišką.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone McKinley 6114

Visuomenės nauda ir asmenų nuo- savybė.

Prieš karą Amerikoje gele-
žinkelius ir telefonus valdė
privatinis asmenų draugijos
arba kompanijos. Dar se-
niaus ir krasa Amerikoje bu-
vo privatinis žmonių rankose.
Kadangi krasos kompanija iš
žmonių pildavo nesavai bran-
giai, viešpatija pasisavino
krasas ir laisvą situaciją
atpigo.

Karės metu geležinkelius
negalima buvo palikti atskirų
kompanijų globoje, nes karė
butų būvisi pralošta. Bet
dabar po karės kompanijos
norėtų atsikurti geležinkelius.
Demokratai nenori atiduoti
sakdami, kad viešpatija
daug naujų dalykų įtaisė, to-
del negali atiduoti kompani-
joms dovanai.

Jos, mą rodos, apsiūmty už-
mokėti už pataisymus, bet
geriau tegu geležinkeliai ir
telegrafai lieka viešpatijos
nuosavybe. Yra didelė skir-
tumas tarp geležinkelių bei te-
legrafų priklausanti viešpa-
tijai ir tarp jų pačių priklaus-
anti asmenims.

Priklausantieji viešpatijai
geležinkeliai gali tarnauti
žmonėms, o priklausantieji
asmenims turi pirmutinį tiks-
lą duoti pelno savininkams.
Jei koks naujas išradimas žy-
miai palengvina keliaunin-
kams važiavimą, bet geležin-
kelio pelno nedaugina, tai pri-
vatinių kompanijų geležinke-
lis to išradimo neįves pasave.
Priešingai yra su geležin-
keliais ir telegrafais priklaus-
antiems viešpatijai.

Dar daug kitų daiktų vieš-
patija turėtų paimiti į savo
rankas, kad mokesčiai paleng-
vėtų, kad suktybės sumažėtų,
kad didieji kapitalistai per-
daug netuktų. Bet kol kas
kalbama tik apie geležinke-
lius, telegrafus ir telefonus.
Tai-gi mums išrodo, kad vieš-
patijos sumanymai šioje sry-
tyje yra geri.

Profesorius Matulevičius, Vilniaus Vyskupas.

(Pabaiga).

Sociologijos profesorius.

Pradžioje gruodžio 1905 m.
Peterburgo Katalikų Akade-
mijoje studentai įteikė rektor-
iui prašymą su keletu reika-
lavimų. Tarp jų buvo sumany-
mas įtaisyti. Akademijoje so-
ciologijos katedrą. Studentų
reikalavimus profesorių tary-
ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-
tarė sociologijos katedrą į-
kurti. Tada kilo klausimas,
kas gali ją užimti.

Vienas profesorius, kuris
žinojo ką ir kaip kun. Matule-
vičius dirbo raše ir kalbėjo
Varšavoje, pastatė jo kandi-
daturą ir priminė, jog Aka-
demija jį neoficialiai siuntė
į užrubežį, žadėdama profesori-
aus vietą. Ta kandidatura
lengvai tapo priimta ir ruden-
nyje 1907 m. kun. Matulevičius
laikė pirmutinę savo prelekc-
iją taip vadinamoje rekreaci-
jos salėje, Peterburgo Katali-
kų Akademijoje. Tai įžanginė
prelekcija nepoilsam tapo at-
spaudinta lotynų kalboje.

Studentai dažnai pabėgdavo
nuo savo priverstinųjų objek-
tų, jei tuomi pačiu laiku bu-
davo sociologijos valanda. Ne-
stebėtina, nes naujasis profesori-
us dar klieriku budamas
žavėjo žmones savo iškalba,
po to daug metų sunkiai dirbo
mokslo srytyje, sumindamas ir
savo jo brangenybes, dar skau-
džiai kentėjo ir labai naudingai
pasidarbavo visuomenės
srytyje ir dabar visas to įvai-
raus prityrimo žinias bėre
skaisčia lotynų kalba.

Teko girdėti studentus nu-
siskundžiant, kad permažai
yra sociologijos valandų.
Jie nuolat vaikščiodavo pas
prof. Matulevičių klausius
kaip geriau ir greičiau įgijus
jo gvildejamąjį mokslą. Su-
sidarius gaia stambiam bure-
linių norinčių specializuotis
sociologijoje, profesorius ėmė
laikyti tam tikras sociologiš-
kos metodikos valandas.

Gana žymus skaitėnis daly-
vavusių tose praktiškose pa-
mokose paskui, pabaigę Aka-
demiją, išvažiavo į užrubežį la-
vintis toliaus.

Turėsianti but pi- gesnė duona.

Suv. Valstijų maisto admi-
nistracija aną dieną panaikino,
visas karės metu pravestas
taisykles, kurių turėjo prisi-
laikyti malūnai prie miltų ga-
minimo. Sakoma, kad to pa-
sekimė dabar atpigsia miltai
ir pati duona. Visokie pašali-
niai produktai, pasidarą prie
miltų gaminimo, tuojaus pa-
brango. Tasai apsiereikšimas-
tai aiškiausias nurodymas, kad
miltų ir deponos kainos tikrai
turėtų sumažėti. Tokia yra
malūnų divizijos maisto ad-
ministracijoje ekspertų nuo-
monė.

Bet yra dar kita pusė ir vi-
sai nemėli. Tie visi pašali-
niai nuo miltų malimo palie-
kantieji produktai yra pašar-
as galvijams. Gi jei pašaras
bus brangesnis, tuomet turės
but brangesnis ir pienas.

Panaikinta taippat "teisin-
gų maisto kainų sąrašai", ku-
rie kasdien maisto adminis-
tracijos buvo skelbiami.
Bet su tuo viskuo nepanai-
kinta taisyklės ir apribojimai
kas palyti pelną už miltus ir
už pašarą ir kas palyti išna-
dojimą, neteisotą maisto kro-
vimą. Maisto administracija
priziūrės, kad tos taisyklės
pilnai būtų pildomos.

Ir savo asmeniniuose daly-
kuose studentai užvis labiau-
siai kreipdavosi prie prof. Ma-
tulevičiaus, ieškodami patar-
mių. Jis su visais apseidavo
mandagiai ir ramiai, o jo pa-
tarmės beveik visada budavo
pačios naudingosios.

Tai-gi labai umu laiku Ma-
tulevičius visai neieškodamas
populiškumo, tapo arba po-
puliškiausias arba nors vie-
nas iš populiškiausių Aka-
demijos profesorius.

Socijalė Savaitė Kaune.

Apsigyvenęs Petrograde ku-
nigas Matulevičius tarė kitam
savo draugui lietuviai. "Na,
dabar tai aš džiaugiuosi, nes
jau esmi tokis pat Lietuvos
darbininkas, kaip ir tu". Mat-
ta Akademija yra bendra Len-
kijos ir Lietuvos nuosavybė,
todėl jos profesoriai jau ne
vien tik Lenkijos darbininkai,
o yra savo tėvynės atstovai
bendroje įstaigoje. Tai tėvy-
nei profesorius norėjo patar-
nauti ypatingu budu.

Kaune tapo surengta kata-
likų socijalė Savaitė. Ne-
žinau gerai, kas pirmutinis ją
sumanė, ar kun. A. Dambrau-
kas ar Matulevičius, bet žinau,
kad paskaitų tematy plėną su-
darė pastarasis. Jis taip-gi
nuolat rašinėjo laiškus į Kauną
nu tos savaitės rengimo reika-
lais: jis taip-gi atliko labai
daug pačių stambiųjų paskai-
tų. Tų paskaitų metu susirin-
kusiemis Kauno seminarijos
kunigams jis laikė svarbią
praktiką apie dabartinius so-
cialinius kunigų uždavinius ir
bandė suorganizuoti lietuviš-
kai socijalę sekretoriją.

Dogmatikos profesorius.

Tečiaus sociologiją kun.
Matulevičius neilgai beįsguldė
Akademijoje. Kun. Aleksan-
dras Woycieki, lenkas sugrįžio
iš užrubežio, perėjęs sociolo-
gijos kursą Luveno universi-
tete, Belgijoje, ir gavęs diploma
iš Augustosios Socijalų Ty-
rinėjimų Mokyklos Paryžiuje
(Ecole des Hautes Etudes So-
ciales). Kaikurie nekompeten-
tiški asmenys pakėlė klausimą,
ar kun. Woycieki nėra siste-
matišklau prisirengęs prie so-
ciologijos išsilydymo. Kun.
Matulevičius tuo atsiskak nuo
sociologijos katedros ir grįžo
prie dogmatikos mokslo, kurį
buvo aplaidęs pirm ketveto
metų. Rudenyje 1909 kun.
Matulevičius apėmė dogmati-
kos katedrą po vyskupo J. Cieplako.

Dogmatiką prof. Matulevi-
čius išguldinėjo iki 31 gegu-
žio, 1911 metų. Jos jis atsi-
žadėjo delto, kad Lietuvai no-
rėjo patarnauti dar pasekmin-
gesniu budu. Apie tai bus
kitamė straipsnyje.

Kun. Pr. Bučys.

RED. ATSAKYMAI.

P. K. B. Alekna. Kiek tik
gauname užklausimų apie tikėji-
mo dalykus, tiek padėdame ir lai-
kavęsi paaiškinančiu atsakymu.
Bet neapsimame aiškinti užkla-
simų apie kuno lyties dalykus,
nors jie turėtų sąryšį su tikėjimu.
Taippat nemetame tuos užkla-
simus, kuriuose matyti, kad kla-
sėjas ne rimtai klausia. Prisiun-
diant mums užklausimus, reikia
juos rašyti aiškiai ir nesupainioti
vienų su kitais. Geriausia yra
uždavinėti po viena klausimą. Su-
silaukus atsakymo tam, uždotti
kitą. Jei užklausančias pats ne-
atskiria klausimų, tai mes pasilie-
kame sau teisę juos suskirstyti.
To nepadarius nebūtų aiškumo.

Pranešimai iš Wa- shingtono.

Mažoji Lietuva pabudo.

Beabejo, kiekvieno lietuvio
širdį palietė žinutė apie Pru-
sijos lietuvių judėjimą.
Skaudu buvo didžiai Lietu-
vai matyti savo mažesniąją
dalį atplėstą, pavergtą ir iš-
tautintą. Prūsų lietuviai jau
beveik buvo pamirę, kad jie
yra lietuviais ir vieton pamy-
lėjimo savo močiutės kalbos,
jie vėbleno hunų kalba.

Mažai buvo vilties apie Lie-
tuvos suvienijimą, nes atrodė,
kad patys Mažosios Lietuvos
gyventojai ir klausyti apie tai
nenori. Mes visi jautėme, kad
jū žodžiai ir mintys yra kie-
čių žodžiai ir mintys, bet var-
giai begu mums atėjo į mintį,
kad vokiečiai vis dar abejojo
apie visuotinę ir galutinę Ma-
žosios Lietuvos ištautinimą.
Pastaromis dienomis tikrai
dalykų stovis pasirodė ir kas
kart geriau aiškėja.

Vokiečiai netik bijojosi lie-
tuvų susipratimo, bet dėjo vi-
sas pastangas, bauriausius
budus panaudodami, kad
kiekvieną pasirodžiusį lietu-
višką žiedelį tuojaus nungybi-
tų. Iš tikrųjų šaltinių sužino-
jom, jog kuomet rusai įsibrio-
vę Prūsų Lietuvą, jau tuo-
met kai-kurie lietuviai, atsi-
peikė nuo vokiečių kvaitilo,
pradėjo svajoti apie Lietuvos
suvienijimą. Klaidėjoje atsi-
buvo susipratusių lietuvių
draugijos, susirinkimas. Vo-
kiečiai negalėjo to pakęsti,
bet patys budami rusų replėse
nieko negalėjo padaryti, tad
prikalbėjo girtiems rusų ka-
reiviams, jog tai esą maisti-
ninkai ir posėdžius laiko su-
sitarimui prieš rusus. Rusų
kareiviai įsilažė kambarin,
kuriamė atsibuvo lietuvių
draugijos susirinkimas, ir tuoj
darban paleido durtuvus, ke-
letą žymių veikėjų ant vietos
nudurdami, kitų mirtinai su-
žeizdami. Vėliaus bus pas-
kelbtos tų kankinių pravardės.

Paskiausios vokiečių pastan-
gos buvo, kad suerzinti ir su-
kelti Mažosios Lietuvos gy-
ventojus prieš lietuvių tautą.
Tikėjosi savo tikslą atsieksė
išplatindami kopijas žemlapio,
kurį A. L. Taryba ir L. I. Bi-
uras parpūrio, ir kuriame
nurodyta Lietuvos valstijos
rubežiai inhimant ir Mažąją
Lietuvą. Pasekmės pasirodė
visai priešingos negu, kad vo-
kiečiai tikėjosi susilaukti.
Prūsų lietuviai pabudo prie
pilno sąjauimo ir jau pradėjo
purtytis jiems antmestos vo-
kiškos skraistės, širdį prie
Didžiosios Lietuvos nukreip-
dami ir rankas prie Vilniaus
ištiesdami.

Sveikiname jus broliai ir su
dideliu išsilygimu, spaudžiamė
jus, vokiškus pančius nume-
tusią, ranką!

Lietuvos reikalai senate.

Jau esame pranešę apie Se-
nato priėmimą senatoriaus
Lodge įnešimą, kad musų me-
morandumas būtų atspaudin-
tas kaip visuomeniškas do-
kumentas. Taipgi vėliaus te-
legrama per laikraščius prane-
šėm, kad tas pat senatorius
Lodge įnešė Senatą rezoliu-
ciją, kurioje pasakoma, kad
Senato spratinu Lietuva tu-
rėtų būti nuo Rusijos atskir-
ta ir Lietuvos nepriklausoma
valstija sudaryta.

Rezoliucijoje pasakyta, kad
"turėtų būti nuo Rusijos at-
skirta", bet tikimės, kad se-
natorius Lodge sudarys prie-
dą prie savo rezoliucijos iš-

reikšdamas, kad ir nuo Vokie-
tijos turėtų būti atskirta, ir
suvienyti Lietuvai turėtų būti
prapažinta pilna nepriklausomybė.

Atsiminus Senato galę ir
kokią svarbią rolę lošia sena-
torius Lodge, negalima atsi-
džiaugti iš jo pasidarbavimo
milžiniškos svarbos, labai
daug prisidės prie nu-
svėrimo Lietuvos klausimo
taikos kongrese.

Dabar telieka, kad minėtą
rezoliuciją Senatas priimtų.
Žinodami gerai senatorių pra-
kilnumą, jų gerus norus, ir
teisybę ir laisvę mylėjimą, ti-
kimės, kad rezoliucija be jo-
kių kliučių bus priimta. Vieno-
k būtų labai gerai, kad vi-
sos lietuvių kolonijos, savo
draugijų susirinkimubse ir
mas-mitinguose išneštų rezoliu-
cijas, prašydami savo val-
stijos senatorių, kad jie rem-
tų senatoriaus Lodge rezoliu-
ciją po numeriu 379. Visas
rezoliucijas ir prašymus pa-
tartume siųsti Lietuvių In-
formacijos Biuran (703 —
15th St., N. W., Washington,
D. C.), o mes įteiksim sena-
toriams. Tokiu budu bus iš-
vengta nepageidaujamų daly-
kų ir klaidingų perstatymų.

Tikimės, kad kolonijos, iki
šių puikiai pasirodžiusios ir
pagirtinai dabar veikiančios,
atkreips dėmesį ir į šį reikalą.

Šiomis dienomis Tarybų
Pild. Komiteto atstovai atsi-
lankė įvairių valstijų ambas-
ados, Washingtono ir įteikė
lietuvių memorandumą, kartu
su prašymu, kad persiųstų sa-
vo valstijai. Visi lietuvių at-
stovus priėmė labai maloniai
ir pasižadėjo jų prašymą, iš-
pildyti. Kuone visi ambas-
adoriai uždavinėjo musų atsto-
vus įvairius klausimus ir su-
žingeidumu klausėsi paaiški-
nimų ir tėmijo Lietuvos reika-
lų nušvietimą. Kopija to pa-
ties memorandumo bus įteik-
ta ir Apaštališkam delegatui,
su prašymu, kad persiųstų
Šventam Tėvui Ryman. Be-
abejo, Jisai nemažą intekmė
turs taikos kongrese, ir ka-
dangi visuomet stovi už teisy-
bę, galime tikėtis Jo paramos,
kuomet Lietuvos reikalai jam
bus teisingai perstatyti.

Pastaromis dienomis L. I.
Biuro nariams, atsilankius ke-
liose kolonijose su prakalbo-
mis, labai nesmagių dalykų
patirta.

Dalykas tame. Visose kolo-
nijose Lietuvos sunai ir duk-
terys sudarę Tautos Fondo
skyrinius sąjudo darbuoties,
kad iki Kalėdų bent pusė mi-
lijono dolierių Tautos Fondan
surinkus. Kadangi dabar
rengiama Laisvės Savaitė ir
Tautos Fondo išrinkti žmonės
vaikščioja po stubas, aukas
rinkdami, pasirodo, kad pasi-
naudodami ta proga, kokių
ten kitų "fondų" agenteliai
landžioja tarp lietuvių ir var-
de Tautos Fondo prašo aukų,
aiškindami, kad tie pinigai ei-
sia Tautos Fondan, bet su-
rinktus pinigų savo "fon-
dan" nugabena. Šinomi ma-
tome reikalingu pranešti lie-
tuvų visuomenėi, kad apsi-
saugotų nuo tokių "agentė-
lių" ir užrašius jų pravardes
tuojaus reikia Tautos Fondo
valdybai pranešti. Tautos
Fondas yra čarteriuota orga-
nizacija, yra po valdžios prie-
žiūra ir visus tokius "agen-
telius" gali, ir turėtų, teisman
patraukti.

Tikimės, kad Tautos Fondo
Centro valdyba plačiaus apie
tai paaiškins.

Norime atkreipti visuome-
nės dėmesį, kad kreipiantis

A. A. KUN. STANIUKYNUI PAMINĖTI.

Kun. A. Staniukynas mirė.
Kaip didelis tai nuostolis lietu-
vių tautai — gal tik ateityje
pilnai paaiškės. Gyvo jo tarsi
ir nematydavome. Nuo svieto
užsadaręs dirbo tykliai savo
darbą; tik retkarčiais kleboni-
ja ar ir šiaip jau darbininko
stubelė susilaukdavo rimto
svečio, kurs primindavo mums
Šv. Kazimiero seserų vie-
nuolijos reikalus. Sulinkęs
nuo sunkaus ilgų metų darbo,
su užgesusia, rodos, gyvybe
veide, jis tečiau akimis rody-
davo milžino jėgą ir į nie-
ką neatsižūrėdamas ejo prie
savo tikslo. Retai atsilankanti
ant jo lupų šypsa išduodavo
jo begalinę meilę prie savo
brolių lietuvių. Bet tai buvo
retai šiaip jau visada budavo
vienodas, rimtas ir net, rodė-
si, rustus. Nebuvo laiko
juokauti; reikėjo darbas diri-
ti, reikėjo kiekvieną valan-
dėlę sunaudoti. Štai tomas po
tomo jo išleistų knygų pasi-
rodo, štai prisilaikė po jo a-
kimis į šimtą naudingiausių
tautos darbininkų.

Mes taip apsipratome su
ta minėia, kad mes galime ir
padykauti ir pasilinksinti,
o kun. Staniukynas lai darbą
dirba. O už tą darbą dar ma-
nėme, kad galime jį pakriti-
kuoti.

Bet eikime dabar šen prie jo
grabo visi vėlonios kritikai ir
visi jo gerbėjai paklausime
savęs: Kas dirbs to-
liau jo darbą? Kas gamins
vadovėlius? Kas steigs mo-
kyklas? Kas musų vaideytes
aprupins?

Netekome kun. A. Stani-
ukyno ir, rodos, kad nebetekome
širdies musų išeivijos. Nete-
kome milžino. Jam lygaus čia
neturime.

Garsų kalbėtojų, truksmin-
gų publicistų, autoritetinių
mokslyvių, berods, pradeda
rasties tarp musų. Bet antro
Staniukyno dar nesimato.

Kas Staniukyną dideliu pa-
darė? Gal jo mokslas? (Jo tu-
rėjo daug). Gal jo knygos?
(Jų prirašė daug). Gal vie-
nuolijos murai? Bet kas jį stu-
mė ir prie mokslo, ir prie
knygų rašymo, ir prie mo-
kyklų steigimo?

Buvo tai jo didelė meilė
Dievo ir artimo. Ruošėsi rin-
tai ir, tikėkime pasekmingai į
Dangaus Karalijos piliečius,
bet savo dvasioje buvo ištiki-
miausiu savo žemiškos tėvy-
nės piliečiu. Skelbė Dievo mei-
lę, bet aš nežinau, ar kas mi-
lėjo taip savo brolius lietu-
vius, kaip a. a. kun. Staniuky-
nas. Juk lietuviams, Lietuvai
pašventė visas savo pajėgas.

Washingtoną Lietuvos ir lie-
tuvų reikaluose, meldžiame
visuomet adresuoti tik: Lith-
uanian Information Bureau,
703 — 15th St., N. W. Wash-
ington, D. C.

Lietuvių Inform. Biuras.

laiką ir ištekių. Vėidas rin-
tas ir rustas, bet balse visada
prasimušdavo didelis nuošir-
dumas, žmonių meilė.

Ir retai kas taip suprato ir
atjautė lietuvių darbininko
sielos turtus, kaip a. a. kun.
Staniukynas. Atkartotinai sa-
kydavo, kad reikia tik arčiau
pažinti darbininko žmogaus
sielą, o negalima bus jo ne-
gerbti.

Atsimenu šį rudenį viena-
me laiške iš Pennsylvanijos
rašytame nusiskundžiau, kad
rinkimas aukų vienuolijai tarp
mainierių sunkiai eina. Dar-
bininkeliai (bet jų didžiama)
suvarge, suskurdę, salinų
nuvarginti, reikalą mažai su-
pranta ir mažai atjaudžia. Ir
ištikrųjų toki liudnā įspūdį
turėjau išpardžiu, į mainas
įvažiavęs. Į trejetą dienų ga-
vau iš a. a. kun. Staniukyno
laišką: ramino, drąsina ir lie-
pia tikėti, kad mainieriai nei
kiek neblogesni už viršinių
darbų darbininkus, "kad ir jų
tarpe aš rasias dangelių aukso
širdžių". Iš jo laiško aiškiai
buvo matyt, kaip jam buvo
skaudu, kad ant jo mylimųjų
mainierių, tarpe kurių jisai
gana ilgai darbavosi, lyg še-
šelis buvo mestas.

Jojo tasai laiškas man buvo
lyg nauju inkvėpimu. Greitai
įsitikinau, kaip teisingai buvo
jojo rašyta; mainieriai, labiau
suvarginti ir išnaudojami negu
kitokie darbininkai, tečiau
Šv. Kazimiero vienuolijos rei-
kalus nei kiek neprasciau rė-
mė, kaip ir viršinių darbų
darbininkai.

A. a. kun. Staniukynas troš-
ko, gėidė, plenavo ateinančią
vasarą jau matyti paštatytą
antrą pusę Šv. Kazimiero vie-
nuolijos murų, o taip pat su
laiku matyti seseris kazime-
rietes įsikurusias laisvoje Lie-
tuvoje. Lietuvos laisvė taip
jam artī širdies buvo, kad a-
pie ją iki paskutinės dienos
gyvai rupinosi, ir rodžiai kal-
bėjo. Gausios aukos Tautos
Fondan plaukiančios jį nuo-
širdžiai džiugino. Gerasis Die-
vas neleido jam sulaukti jo
svajonėms įvykstant.

Mes, kurie likome, turėsime
pasistengti padžuginti dvasią
to didžiojo Lietuvos patrijo-
to, įvykinti jo troškimus ir
pagal išgalių padėti stumti
jojo darbą pirmyn.

Kun. F. Kemėsis.

DRAUGAS NELAIMĖJE!

Matuolai, mechanikai, audėjai, fabrikos ir slap vokiš-
darbininkai, dirbant vidų ir lauke, yra amžiai draugai

PAIN-EXPELLER

Jau suvėrė paskios delnaitės metu
kaip dūta pūki gduola yra var-
tojama su geriausiomis pask-
nuom. Išgydys visas aštrias
akusius kurtinias, deanos ir rau-
menys, neuralgijas, atreus dia-
gimę, šalčio ir kveitlę.

Neapleiskit pildomas pigius vaistus dideles butenas. Pildomas
Pain-Expeller, patalpinamas ir yra I.R.A. vaistinėje ant basučių
kainoją. Gausiama visose vaistinėse, dūnų ir apyvar-
P. AD. RICHTER & CO., 74-80 Washington St., New York

Lietuviai Amerikoje.

EXTRA.

SPRING VALLEY, ILL.

Nedėlio, gruodžio 22 d. vietos Tautos Fondo skyrius buvo surengęs prakalbą, kuriose Lietuvos laisvės reikalams suaukota 306 dol. Pažymėti reikia, kad tą sumą suaukoko nedidelis būrelis (apie 30) žmonių. Tai tik pradžia.

Valio springvalliečiai! Platesnis aprašymas tilps vėliau.

AMSTERDAM, N. Y.

Gruodžio 1 d. išpuolė susirinkimas Tautos Fondo skyriaus. Vietinis klebonas pargarsinęs iš sakyklos ragino žmones prie duosnumo tėvynės labui. Susirinkimas įvyko 1 val., po pietų. Susirinkus žmonėms, tapo pakviestas ir klebonas. Pasibaigus kolektui, mėnesinėms duoklėms, pirmininkas paprašė klebono pasakyti nors keletą žodžių. Kun. Židanavičius užkvietai veikiai priėmė. Tarp kitko štai kokį kalbėtojas panaudojo prilyginimą:

„Žiauriai išrodo mūsų žiemą, kada šaltis viską suspaudžia. Žmonės suspausti šalčio — jaučiasi lig sustingę, lyg kokias retėžias suvaržyti.

Visai kitiškai išpuolė daro ant žmogaus pavasaris, kada giedroji saulutė pradeda kaitinti, kada sniegas ir ledai tirpsta, kada sprogti pradeda medžiai, kada gryžta iš tolimų kraštų numylėti paukšteliai, lizdelius pradeda pinti auklėjimui savo vaikelį.

Žiemos laikas, tai laikas mūsų belaisvės, mūsų politiko gyvenimo, nes mūsų priešų lyg didžiųjų žiemos šalčių suvaržyti tapome beveik bejėgiais.

Bet štai žiemą jau pasibaigė. Laisvės saulutė ir mums užtekėjo. Rodosi pavasaris. Su pavasariu gryžta mūsų tautai nauja gyvybė!... Mūsų politiškas gyvenimas, mūsų tauta, mūsų pramonė, mūsų viltis pradeda sprogti. Ne trūkų pasirodys lapeliai, pumpurėliai ir kvietų žiedai.

Lietuva keliai iš numyusių! It pavasari paukšteliai, taip beabėjo, Lietuvos sumai ir dukters trauks iš visų pusių į tėvynę, idant ten lizdelius pinti ateinančioms savo kartoms. Ir užkukuos pramonės gegutė, ir uždainuos žemdirbys vieversėlis, ir užgiedos lakšutė spauda, ragindama visus prie darbštumo.

Kaip pavasarij šaltas oras stabdo išsivystimą visko gamtoje, taip ir šaltos širdys lietuvių stabdys išsivystimą pavasario tėvynėje.

Negali pavasarij ilgai stovėti sniegas ir ledai, jei šviečia giedri saulutė, jeigu šiltas lietukas kaskart ant žemės iš debesų krinta.

Negalės neišsivystyti mūsų tėvynėje pavasari politiško gyvenimo, jeigu širdyse mūsų degs prie tėvynės kuokarsčiausia meilė ir plaukiančios aukos! Mūsų aukos! — tai išsilčiausias lietus panaikins ledus, visokias kliūtis, priešingą atgavimui pilnos mūsų tėvynės neprigulmybės!

Laikraščiai rašo, kad mums reiks 500 tūkstančių dolerių. Ta suma išrodo didelė, bet suliginus su skaitliu čia esančių lietuvių, tai yra niekas. Jeigu teisybė, jog mūsų čion y-

ra 500,000 žmonių, tai tik kiekvienam išpultų duoti vos po dolerį. Jeigu mūsų yra tik 250,000, tai tik išpultų mokėti po 2 dol. Tą sumą mes galėtume į pusvalandį sumesti. Vargas mums, kad mes išskirkė, kad kiekvieno negalima rasti. Tai-gi del tos priežasties mes, kurie esame, sutvarkyti, kurie gerai suprantame dalykų stovį, turime auksuoti daug daugiau.

Prakalba padarė didelį įspūdį, nes neperėjo ir pusvalandis kaip tapo sumesta apie 1,200 dol. Po namus surinkta suvirš 800 dol. Ant fėrų suvirš 1,300 dol., tai-gi turime jau viso tėvynės labui daugiau kaip 3,200 dol. Tikimės padaryti nors iki 5000 dol.

Pagal skaitlio žmonių (yra apie 1000 dirbančių) dar neatsirado Amerikoje kolonija, kuri „subitytų“ amsterdamičius. Jeigu toks duosnumas būtų chiegiečių, tai anie patys be kitų kolonijų turėtų surinkti ir tai lengvai apie porą šimtų tūkstančių dolerių, jeigu ne daugiau.

Chiegiečiai ir kitos kolonijos nepasiduokite mažuteliui amsterdamiui!

CICERO, ILL.

Iš sąjungiečių veikimo.

Mot. Są-gos 2 kp. priešmetinis susirinkimas atsituvo gruodžio 8 d. bažnytinėje svetainėje. Susirinkime plačiai apkalbėta rengiamas vakarėdis sausio 1 d. 1919 m. Pasirodė, kad komisija, savo užduotį pilnai atliko. Bus sušaukta veikalas „Ne mirtis, bet pinigai“. Prie to dar bus ir muzikališkų šmotelų, kaip tai: dainelių solo smuiko, pi-jano ir k. t. Geistina, kad ir kitų kolonijų sąjungietės atsilankytų.

Raginta narės, skaitlingai lankyti vakarinius kursus, kurie atsibuna kiekvieną ketvirtadienį, bažnytinėje svetainėje ir atsivesti savo pažįstamas. Kursai visoms dykai. Apsvarsčius bėgančius kuopos reikalus buvo perskaitytas laiškas — atsišaukimas iš viešinio Tautos Fondo skyriaus, kuriame renginama prisidėti prie Lasvės Savaitės. Ar manote sąjungietės atsišaukimui atmetę? Ne. Gal niekam kitam tiek daug neapei-tėvynės laisvė kaip moterims. Jos tiki, kad Lietuvos laisvė, suteiks ir joms lygias tiesas ir tada labiau galės parodyti meilę savo tėvynei.

Susirinkime aukko sekandios: S. Laurinaitienė 10 dol. Po 5 dol.: V. Globaitė, B. Balčiūnienė, B. Polubinskienė, A. Jakavičiūtė, M. Meironienė, K. Račkienė 4 dol. Po 2 dol.: Kun. Vaičiūnas, E. Sirinienė, O. Narsutienė, A. Laiškonienė.

Po 1 dol.: J. Balčienė, M. Mozerienė, A. Zansonienė, O. Deveikienė, B. Liutkienė, K. Lazdauskienė, M. Jasiėnė, O. Šiušienė, B. Vaišnorienė, E. Čekanauskienė. Smulkių aukų 5 dol. Iš kasos 8 dol. Viso 70 dol.

A. Jakavičiūtė įgaliota įteikti auką per Laisvės Savaitės vakarą. Kaip minėjau, jog susirinkimas buvo priešmetinis, taigi tapo rinkta valdyba ateinančioms metams. Reikalaujant susirinkimui pirmininko pasilikto ta pati, ty. A. Jakavičiūtė, pagl. — O. Šiušienė, ir rašt. — B. Polubinskienė, fin. rašt. — B. Jurgelaitė, ižd. — O. Laiškonienė, ižd. glob. — M. Meironienė ir E. Čekanauskienė, maršalka J. Balčiūnienė, korespondentė B. Balčiūnienė. Linksmutė.

Bell System

Kuomet telefono šniurelis dagauna dregnumo, tuomet telefonas ant trumpo laiko sugenda.

Visuomet reikia žiūrėti, kad telefono šniureris nedasilietų vandens palieto ant deskos arba nebutų padėtas ant šlapios vietos arba įkištas į atramentą; nedėkite telefoną arti šlapio lietsargio arba nepalikite prie atdaro lango, kur lietus gali užlyti.

CHICAGO TELEPHONE COMPANY

NAPALEONAS

Pasakė, kad „kariuomenė juda ant skilvio“.

Jeigu kariuomenė aprūpinta valgymu ir soti, ji gali eiti pirmyn ir būti pilnan mušin prisi-rėngusi. Jis šitą ir suprato. Šita karė buvo 1812 metuose, kada jisėjo priešais Rusiją. Jis bėgį dviejų metų paliko sumuštas, suarėštuotas ir pasiūstas ant salos Sv. Elenos.

Bet svarbiu čia tas, kad nežinint ant savo jaunystės (jis tad tetrėjo vos 30 metų) jis jau tada suprato kokių svarbių rolę lošia skilvis.

Skilvis pervirškiną valgį ir visą naudingą maistą paverčia į kraują, kuris duoda mums spēkas ir galę, labai aišku kad maisto virškinimo turi būti normališkas ir reguliškasis, sykiu su užkietėjimu skilvio genda taipgi ir kraujas, o tas gamina liudnias pasekmes.

Visiems žinoma, kad panašiuose atsitikimuose nieko nelaukiant reikia suvalgyti tris saldianius Partola, kuri valo kraują ir išvalo skilvį. Delto dežutį Partolos reikia visados namie turėti po ranka.

Dėžutė kainuoja tik 1 dol. ir gauti ją galima ypatingai arba per paštą. (160)

APTEKA PARTOSA,
160 Second Ave.,
New York, N. Y., Dept. L 4.

Šiušienė, B. Vaišnorienė, E. Čekanauskienė. Smulkių aukų 5 dol. Iš kasos 8 dol. Viso 70 dol.

A. Jakavičiūtė įgaliota įteikti auką per Laisvės Savaitės vakarą. Kaip minėjau, jog susirinkimas buvo priešmetinis, taigi tapo rinkta valdyba ateinančioms metams. Reikalaujant susirinkimui pirmininko pasilikto ta pati, ty. A. Jakavičiūtė, pagl. — O. Šiušienė, ir rašt. — B. Polubinskienė, fin. rašt. — B. Jurgelaitė, ižd. — O. Laiškonienė, ižd. glob. — M. Meironienė ir E. Čekanauskienė, maršalka J. Balčiūnienė, korespondentė B. Balčiūnienė. Linksmutė.

ANT PARDAVIMO BARGENAS

puikus murinis namas ant 3' pagyvenimų, randos atneš į mėsos be krautuvės \$85.00. Namas yra su šilumų ir elektrika, arti lietuvių bažnyčios Roselande. Aš išmainyčiau ant namo del pagyvenimo bešoro. Norint daugiau informacijų kreiptis sekandį adresu:

T. M. Jogminas,
11212 Michigan Ave.,
Roseland, Ill.
Telefonas Pullman 439.

EATONIC

FOR YOUR STOMACH'S SAKE

Po valgiui neužmiršk, kad geriausias valistas tavo skilviui yra EATONIC. Praslina visus nesmagumus suvirškinimo, o tas reikiška, kad reikiška pamėginti vieną. Parduodama pas visus aptiekorius.

DR. LEO AWOTIN

Gydytojas, Chirurgas,
Akademikas
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba Lietuviškai, Latviškai ir Rusiškai.
Valandos: 10-12 rytą; 6-9 vakarais. Tel. Canal 4267

Telefonas: McKinley 5764
Dr. A. K. RUTKAUSKAS
GYDO VISOŠIAS LIGAS
2457 South Western Boulevard
Kampas W. 25-tes Garvės

A. A. SLAKIS,

Lietuvio Advokatas

Ofisas miesto:
15-ty Indy — Kambars 1502
Association Bldg.
19 So. LaSalle St.
Chicago, Ill.
Telefonas Randolph 2398

Užaminko ir Pėtytyčios vakarais nuo 7 iki 9 val.
3255 So. Halsted Street,
Tel. Yards 6492

DR. W. A. MAJOR

GYDYTOJAS IR
CHIRURGAS
Ofisas 1119 Michigan Ave.
Adyos 8:30 iki 9 15 ryto — 1
iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30
vakarais. Nedėliomis nuo 10
iki 11 15 ryto.

Stocks ir Bonds Perkami ir Parduodami velikus darbas. Andrews & Co.,
108 So. La Salle St., uždėta 1900 m

AS, ADOMAS A. KARALAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU.

As labai ilgai per 3 metus, nuslabinėjus pilvėlis buvo. Dispepsija, nevirškinimas pilvelio, nuslabinėjimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir abomas spēkus nustojimas viso kūno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyveniu. Visur ieškojau sau pagalbos, nesigalėjau visose Amerikoje ir už rubelų, bet niekur negavau savo sveikatos pagalbos. Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitterio, Kraujo valytojo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvaržymų minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigauti, stiprėti, gerai dirbti. Kraujas išsivalė. Nervai ėmė suburti dirbti. Inkstai atsigavo. Reumatizmas pranyko, diegliai nebebėdė po krūtine. Vidurių reimas išnyko po žemuminiu visu lygiu. Bėgį 3 mėnesių išgerdavau kas savaitę po butelį Salutaras, Bitteris, ir po 3 mėn. save pavelkiau pamėčiau toki skirtingu kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuosi smagiai ir esu linkamas ir 1900 sykiu dėkoju Salutaras vaistų geradėjui ir linktu visiem savo draugams ir pažįstamiems su teikiama atitiktima patarti nuosirdžiai kreiptis prie Salutaras.

SALUTARAS
CHEMICAL INSTITUTION J. B. Lattinas, Prof.
1707 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas Canal 6417.

DIDELĖ LIETUVIO KRAUTUVĖ

Užlaikau didelį pasirinkimą

LAIKRODĖLIŲ, ŽIEDŲ, BRANZALETŲ IR KITOKIŲ AUKSINIŲ DAIKTŲ
Kainos ant favorų pas mane nėra pabrangintos, nes
tavoras nupirkas tada, kada buvo pigūs laikai

VISUS GERBIAMUS VIENGENDIUS UŽPRAŠOME PIRKTI KALĖDŲ DOVANAS PAS LIETUVIŲ O UŽTIKINAM. KAD GAUBITE TEISINGĄ TAVORĄ UŽ SAVO PINIGUS.

GRAFONOLA-G.
Šitas grafonolas yra daugiausiai reikalaujamas kalpo instrumentas muzikos košnam bute Amerikonisikos šeimynos. Užlaiko savyje tvirtą ir gryną balsą, išduodantį tikrą artisto balsą, toki koks buvo jam dainuojant arba kalbant. Jos vidurinė masinerija yra tvirta ir pagerinta pagal naujausio išdirbimo. KAINA \$85.00.

KITU GRAMOFONU KAINOS NUO \$10.00 IKI \$250.00.

GRAFONOLA-A
Columbia Grafonolas auščiau parodyta ant paveikslėlio yra pigiausia kaina. Columbia jos šilumų instrumentu. Turi aiškų ir švelnų balsą ir gražina 10 ir 12 colius rekordus. KAINA \$20.00.

LAIKRODĖLIŲ SKYRIUS.
Moteriški branzaletinių laikrodėlių ir visokių kitų daiktų, yra labai didelis pasirinkimas. Taipgi ir vyriški visokios rūšies ir įvairių kainų.

Gramafonas padarytas sulys naujausios metodos, išduoda aiškų balsą, gražina garsiai visokius rekordus. Išgrajina 2 rekordus vienu užsukimu, padarytas labai drūti. Specialiai nūžeminta kaina su dubeltavais rekordais ir \$300 adatų, \$18.50 su prisutintu.

AUKSINIAI ŽEDAI
su pulkais akmenais, geriausios rūšies, labai didelis pasirinkimas.

Geriausieji Lietuviški Rekordai

Žemiaus surašyti rekordai patiks kiekvienam ir tikrai manykite kada jus namuose dainuoja p. M. Petrauskas, p. nai čižauskai, p. S. Šimkus, Dr. Vincas Kudirka ir kiti žymūs artistai.

Kiekvienas rekordas grąjina ant abiejų pusių, ty. dvi dainas. Kaina

85c
už kiekvieną

IDAIVAVO MIKAS PETRAUSKAS

TENORAS.

E 3348—Suktinis. Valla. Valužė (iš Operos "Sienapiūtė").
E 3796—Bernužėli Newvolok. E. siu mama pasakyti.
E 3349—Prirodino Seni žmonės. Kur Tas Saitinėlis.
E 3623—Ilgą, ilgą man ant Svičto. Mano Skarbas. Valcas.
E 3797—Jau kad Aš Augau, Šis nedėlė.
E 3840—Ant Kalno Karkiai sru-bavo, Šis Naktelė per Naktelę.
E 3841—Atėjo Žiemėlė. Vai, kad Aš Išjočiau.
E 2356—Lietuva, Tėvynė mūsų. Tykiai Nemunėlis teka.
E 2358—Darbininkų Marselietė. Sukelkime kovą.
E 2392—Sveiki Broliai, Dainininkai. Ko Luidi Svetulau.
E 2393—Saulėle Raudona. Joiau Dieną.
E 2394—Už šilingelį. Šių Naktelė, (Dzūkiskia daina).

IDAIVAVO MARE KARUŽIUTĖ,

SOPRANO.

E 3625—Miskas užia. Sudiev Lietuva.
E 3842—Sveika Marija, ir Ave Marija.

Katalogas Knų, Rekordų, Gramafonų, Aukšinių daiktų visiems ant pareikalavimo pasiūnčiame dykai, visokius tavorus pristatame į kitus miestus už pristatymą nieko nereikalaujame.

3343 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

IDAIVAVO MARE IR JONAS

ČIAUSKAI

E 3190—Tris bernėliai. Vakarine daina.
E 3244—Skambančios Stygos. Tumano motinėle.
E 3191—Ant marių krantelio, Saulė tekėjo.
E 3245—Gimtinė šalis. Sunkų gyventi.
E 3192—Giedu dainelę. Gegužinės daina.
E 3291—Plaukia sau laivelis. Lopšinė.

IDAIVAVO ST. ŠIMKAUS

CHORAS

E 3905—Ant Tovelio Dvaro, ir Nesigraudink, Mergelė.
E 3906—Bijūnėli Žalias, ir Važiavau Dieną.

IDAIVAVO A. KVEDARAS,

BARITONAS.

E 2223—Pamylėjau vakar (Laudis daina). Draugė. Poika-mazurka.
E 2224—Mano laivas, daina. I sveikata, maršas, orkestra.

ARMONIKA SOLO IR DUETAI

E 2651—Vilniaus maršas. Audra, mazurka.
E 2652—Raseinių polka. Kazokas, valcas.
E 3316—Stumbrinkų polka. 2Jurguko kozakas.
E 3316—Polka nuo Rudos. Mazurka.
E 2580—Salies grožybė. Valcas, Zuvinkų valcas.
E 2581—Gražioji polka. Pavasario rytas, polka.
E 2582—Kainų augstumas. Valcas. Kariškas maršas.
E 2706—Zemaičių polka. Gudri mazurka.
E 2397—Klumpakojis. Kokietka, polka.
E 3798—Kur vėjas pučia. Esu garbingas vyras.
E 2705—Visur liksima. Šok į ratą.
E 4021—Vistoria. Mazurka ir Valcas. Lillio, išgrajino karnetų Benas.
E 2360—Varpelis-Valcas ir Mano mielas. Polka. Dr. V. Kudirka.

MONOLOGAI

E 1248—Velnas Ne Boba. 2 darys.
E 1170—Kur Bakušė Samanota ir Baltrus su Antanu.
E 1249—Mano Palvis ir Antanas.
E 2342—Siuvėja ir po Dvigalviu Ereliu, maršas.
E 2343—Ant Vienos Galvos ir Zuvų maršas.

Dr. M. Stupnicki

3109 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Valandos: 8 iki 12 15 ryto;
5 po pietų iki 8 vak. Nedėlio-
Telefonas Yards 5033.

Dr. C. Z. Venzelis

Lietuvio Dentistas
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 SO. ASHLAND AVENUE
art 47-tes Garvės.

MES PERKAM

LIBERTY BONDS

UŽ KASĄ.
4517 SO. ASHLAND AVE.

JOSEPH C. WOLON

Lietuvio Advokatas
39 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo Tel. Humboldt 47
Vakarais 2911 W. 22nd Street
Tel. Rockwell 6299.
CHICAGO, ILL.

DR. A. A. ROTH,

Roma gydytojas ir chirurgas
Specializmas Moterisčių, Vyrisčių,
Valkų ir visų chronisčių ligų.
Ofisas: 2354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drover 5693
VALANDOS: 10-11 ryto 2-4 po
pietų, 7-8 vak. Nedėlioms 10-12 d.

LIBERTY BONDS

Jei jus priversti esate parduoti, mes mokame N. Y. Exchange kainas, be komisio.
Bondsus galima siųsti regis-
truota krasa —
C-o Lithuanian Dept.

DR. M. HERZMAN

IS RUSIJOS
Gerai Lietuviams žinomas per 20 metų kalpo patyręs gydytojas, chirurgas ir AKURERIS.
Ofisas ir Laboratorija: 1935 W. 18th St., netoli Flisk St.
VALANDOS: Nuo 10-12 pietų ir 6-8 vakarais. Telefonas Canal 3110.
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street.
VALANDOS: 8-9 ryto tikslai.

DR. P. ŽILVITIS

DAKTARAS
IR
CHIRURGAS
3215 South Halsted Garvės
CHICAGO, ILL.

EDWARD P. GARRITY CO.,

Bankers
108 So. La Salle St.
Atdara Nedėlioms 10-12 dienų.

CHICAGOJE.

Antadienis, Gruod. 24 d. Adomas ir Jieva. Irm. Delfin.
Trečiadienis, Gruod. 25 d. Kalėdos—Jez. Pr. Užg.

CHICAGOS AIRIAI DAR BUOJASI UZ AIRIJOS LAISVE.

Chicago airiai ir jų prieštariai darbuojasi už Airijos laisvę ir nepriklausomybę. Užvakar ir vėl jie turėjo susirinkimą. Sv. Onos parapijos auditoriume, 55-toji ir La Salle gat. Kaip kitus kartus, taip ir dabar jie pasiuntė prezidentui Wilsonui prašymą, kad Airijos laisvės klausimas būtų rimtai aptartas taikos kongrese, ir kad Airijai būtų duota nepriklausomybė.

Kalbėjo keli kunigai, teisėjai ir kiti žymesnieji Chicago piliečiai.

Tai ne paskutinis tuo tikslu airių susirinkimas. Ateityje jų bus daugiau. Nes nelengva pavergtai tautai atgauti laisvę ir nepriklausomybę.

PRAŽUVO JAUNA LEITENANTO ŽMONA.

Leitenantas Startford Golditz praeitą gegužės mėnesį apsidėdė su jauna mergina Margareta ir pats iškeliavo karėn, Prancūzijoje. Jo žmona neturėjo tėvų, tad gyvena pas savo močiutę Mrs. George Lehman.

Karininkas parkeliavo ir nerado savo žmonos. Mrs. Lehman tvirtina, kad jinau jau kelinta diena išėjus iš namų ir nesugrįžus.

Golditz kuone kasdien įrašinėjęs laiškus iš Prancūzijos. Iš pradžių jo žmona jam kuone į kiekvieną laišką atsakinėjusi. Bet paskui jau neraišiusi atsakymų.

Mrs. Lehman tvirtina, jog vieną kartą Margareta porą parų nebuvusi namie. Ir po to jai, močiutei, neišaiškinusi, kame ji buvus buvusi.

HARRISON KANDIDATU Į MAJORUS.

Carter H. Harrison, kurs penkis kartus buvo Chicago majoras, šiandien yra Prancūzijoje. Jis tarnauja prie Raudonojo Kryžiaus.

Jo prieteliai Chicagoje pasakė, kad Harrison išnaujo sutinka but kandidatui į miesto majorus ateinančiais pavasari rinkimais.

POLICIJA APMUSUSI.

Kareivis Frank Pike andai sugrįžo iš karės stovyklos Sevier, So. Carolina.

Užvakar jis iš namų, 501 Campbell ave., išėjo miestan. Paskui sugrįžo visas kruvinas, su sukopota galva.

Jis pasakoja, kad jį policmonai apdaužė Warren ave. nuovadoje. Nuskriausiojo tėvas reikalauja tardymų.

SUZEISTAS LEITENANTAS

Peter George Ralhf, 4155 West 25 gat., automobiliu važiuodamas sužeidė leitenantą, karės laivyno gydytoją, Harry W. Moore. Sužeistas lengvai.

Ralhf po nelaimingo atsitiškimo pasileidė smarkiau važiuoti, norėdamas pasprasti. Bet buvo suimtas.

GELIŲ PARODA.

Žieminių gelių paroda Garfield parke prasidėjo gruodžio 22 d. ir tęsis ligi sausio 5 d.

IS CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

IS NORTH SIDE.

Aukos Tautos Fondui.

Gruodžio 17 d. pas Kazimierą Krueių apsilankė svečiai nuo Town of Lake. Bešeikant visą vakarą, nepamiršta ir apie Lietuvą. Besikalbėdami toliau užsiminė apie aukas Lietuvos laisvei ir apie tautos reikalus. Viena ypač ta inė, kad gerai būtų pautokiti keletą centų Lietuvos laisvės reikalams. Niekas tam nebuvo priešingas. Visi pritarė ir prasidėjo aukojimas. Ankojo Krueiai 5 dol., J. Lauzikas 5 dol., L. Dapšis 5 dol. Viso labo \$15.00. Aukos priėmė Juozas Vilimas kaip T. F. įgaliotinis ir žadėjo perduoti Tautos Fondo išdininimui. Buvo kelios ypatos, kurių ir neaukojo, nes jie jau buvo aukoje, o kurie nebuvę aukoje, tai žadėjo toliau paremti tautos reikalus.

Tai gražus pavyzdys, kad savo liuosose nuo darbo valandose nepamiršta ir tėvynės reikalų. Broliai ir seserys, nepraleiskite nei vieno susirinkimo, nei vestuvių, nei krikštynų neužsiminė apie Lietuvos reikalus ir ne paaukoję savo Kalėdinės dovanos tėvynei Lietuvai.

J. J. Vilimas.

IS BRIDGEPORTO.

Lietuvos Vyčių 16 kuopos, priešmetinis susirinkimas įvyko, 19 d. gruodžio, 1918 m. Sekančiam metui valdyba beveik ta pati paliko, ty.: dvasiškas vadovas, gerb. kun. J. Svirskas, pirm.—p-lė E. Gedgaudaitė, vice-pirm.—P. J. Baubkus, nutar. rašt.—p-lė A. Jovaišaitė, fin. rašt.—p-lė K. Volteraitė, ižd.—p-lė Stamburaitė, iždo globėjas—P. K. Tvarkunas.

Pasirodė, kad valdyba per praėjusius metus dirbo kiek ji galėjo dėl kuopos labo ir ant sekančių metų pasižadėjo visą sielą įdėti darban dėl vyčių laidos, Tai-gi linkime L. V. 16 k. valdybai nenuilstančiai darbuotis, kad per sekančius metus L. Vyčių 16 kuopa augtų ir bujotų.

Nutarta taip-gi surengti kiti kiekvieną sėdės vakarą, ty.: pirmą sėdę turėti mėnesinį susirinkimą, o sekančias tris sėdės turėti programėlių.

Nutarta, taig-gi surengti vakarėlį 31 d. gruodžio, laukiant Naujų Metų. Geistina, kad iš Chicago ir apylinkės vyčių atsilankytų į minėtą vakarėlį, kad visi drauge besilinksminami sulauktume Naujų Metų.

Taippat L. Vyčių 16 kuopa rengia puikų vakarėlį, 5 d. sausio, 1919 m., su perstatymu, "Nieko be priežasčių". Geistina, kad gerb. visuomenės kuoskaitlingiausiai atsilankytų į šį vakarėlį. Veikalėlis yra labai juokingas, o įžanga visai pigi. Taippat mūsų kuopos viena narė—p-lė M. Bujauskaitė apleidžia mūsų kuopą, bet ne ant visados. Išvažiuoja pas tėvus į Mt. Carmel Pa. Linkime p-lėi Bujauskaitės laimingos kelionės ir už trumpo laiko sugrįžti į Chicago drauge su savo tėveliais.

Panelė Bujauskaitė L. Vyčių 16 kuopoj išbuvo apie du metus. Buvo labai darbšti ir pavyzdinga mergaitė. Kada tik būdavo rengiamas koks

vakarėlis, tai ji visados dalyvaudavo veikime.

Vytis.

IS DIEVO APVEIŽDOS PARAPIJOS.

Labdaringos Są-gos 4 kp. protokolas iš priešmetinio susirinkimo.

1) Pirmininkas A. Bruožis atidarė susirinkimą su malda.
2) Protokolas buvo perskaitytas ir vienbalsiai priimtas.
3) Iš Centro prisiustas laiškas perskaitytas ir vienbalsiai priimtas.
4) Iš Centro raportą išdavė A. Bislis. Raportas priimtas ir nuodugniai išvildentas. Parduota loto tikiety už \$110. Rinkti aukas del prieglaudos einant per namus liko užgirtai ir primtas. Centrai reikalaujant, kad sas paaukotų gerą daigtą del išlaimėjimo piknike 1919 m., tai 4-tos kp. narys p. A. Mozeris paaukojo brangų žiedą. Už jo auką L. Sąjungos 4 kuopa išreiškė širdingą padėką delnų plojimu.

5) Raportas komitetų nuo surengto vakaro. Pasirodė, kad liko dar nemažai pelno del našlaičių, už ką L. Są-gos 4 kuopos nariai ištare širdingą ačiū visiems vakaro rengėjams, darbininkams ir visai publikai, kuri atsilankė ir parėmė labdarinis, o labiausiai dėkoja lošėjams, ty. Lietuvos Vyčių 13-tai kuopai, kuri sulošė gražų veikalą, be jokio atlyginimo.

6) Rinkimas valdybos sekančioms 1919 m.: pirmininku liko išrinktas S. Jucevičia, vice-pirm.—A. Grisus, nut. rašt.—E. Misius, fin. rašt.—A. Bislis, ižd.—J. Šmukšta, iždo globėjai.—Z. Bartkaitė ir V. Stankevičia, Komisija: M. Luorancas, M. Saulienė, G. Malinskienė ir A. Grišius, marsalka—A. Mozeris.

7) Komisija peržiūrėjimui knygų: V. Stankevičia, A. Cibulskaitė.

8) Iplaukė tą vakarą:

Mėnesinių \$7.90
Pelnas nuo vakaro .. 38.10
Garbės nariai sumokėjo: Moterų Są-gos 3 kp. ... \$75.00
E. Jezaitė 50.00
J. M. Šmukšta 25.00

Viso iplaukė \$196.00

Nesant daugiau svarbių nutarimų, pirm. A. B. uždare susirinkimą su malda.

A. B.

Po peržiūrėjimui L. Są-gos 4-tos kuopos knygų, pasirodė sekančios iplaukos per 1918 metus:

Garbės nariai sumokė-jo \$2592.05
Kapinių Dienos aukos .. 86.07
Sv. Antano dienos aukos 50.00
Už surengtus vakarus, pelnas. 175.40
Aukų ir mėnesinės mo-kestys 218.15

Iš viso per metus iplaukė \$3121.67

Išlaidos:

Garbės narių sumokėti pinigai visi yra pasiųsti Centrai \$2592.05
Kapinių dienos ir Sv. Antano dienos surinktos aukos yra pasiųstos Centrai \$136.07
Kuopis trečdalis išmokėta Centrai 131.18
Viso pasiųsta Centrai 2859.30
Našlaičiams išmokėjo .. 195.00
Už konstitucijas 5.00
Viso išmokėta 3059.30
Liko pas išdininą 62.37
Nuo 1917 metų buvo likę iždė 83
Viso yra pas išdininą 62.20

Knygų Peržiūrėjimo Komisija:

V. Stankevičia,
A. Cibulskaitė,
L. Gutautas,
A. Bislis.

Del tų priežasčių norėčiau permaitinti vietą. Muzika bažnytinė ir pasaulinė pažistu gerai. Turu gerą išlavintą balsą. Blaivus. Malonėkite atsisaukti ant sekančio antrašo: J. Budvytis, 806 North 8th St., Springfield, Ill. c-o Rev. J. Čiuberkis.

Mergina paleško kambario ant N. Sides prie mažos šeimos, geistina, kad būtų nors kiek apsildomas, su išlygomis sutiksime. Kas turite tokią vietą, meldžiu kreiptis sekančiu adresu: A. L. M. M., 3106 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Palešku brolis Antano Stankaus Jis gyvena Kensingtone 5 metal atgal. Paeina iš Kauno gub. Raseinių pav., Kvedainės parapijos. Turu labai svarbų reikalą pas jį. Prigėbėkite man jį surasti. Jieva Brazaitienė, 4600 So. Wells St., Chicago, Ill.

Pirkite naudingą Kalėdų dovaną! Tikrai \$200 iškalno ir \$10 mokama į mėnesį, taip kaip randu. Gal nusipirkti puikiausią namą ir busavininkas. Atsisaukite tuojau! Joe Konciewicz, barberis, 4356 So. Mozart St.

Palešku pažįstamų Pėtro ir Jono Kamaraukų, jie gyvena Scranton, Penna ir Juozo Grigalino, kuris gyvena Philadelphia, Penna. Meldžiu jį pačių ar kitų, kurie juos pažįsta atsisaukti sekančiu adresu: Jonas Siretis, 5703 S. Mason Ave., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO, geras namas, Visas užrandavotas. Tikras barge-nas. Turi būti parduotas tuojau. Atsisaukite tuojau. Kambaris: 615-139 North Clark St.

PUSPADZIAMS SKURA.

Mes siūlome geriausio arkuolo skuros padangas nuo 20c iki 55c, už porą, geriausio arkuolo skures nuo 70c iki \$1.00 už svarynias, ylas, guminius apatinius, apatinius, apatinius, apatinius ir kitokios reikalingos tušias už labai mažas kainas atsitikite ir perstikrinkite.

Leather & Finding Store
K. Kaplan & Sons
4608 So. Ashland Ave.
Telefonas Yards 4464

ALEX. MASALSKIS
GRABORIUS
Lietuviai graboriai. Atleka visokias laido tuvas kopijas dal. Turu savo karabonus ir automobilius. Taipgi didesnę dalį grabų patje dirbame.
3307 Auburn Ave.
Telefonas Dwyer 4159

Dr. A. R. Blumenthal D. O.
AKY SPECIALISTAS
Patarimas Dykai
Ofiso valandos: nuo 9 ryto iki 9 val. vakaro. Nedėliomis 9 iki 11.
4649 S. Ashland Ave. Kamp. 47 St.
Telefonas Yards 4817
Telefonas Boulevard 4487

V. W. RUTKAUSKAS, ADVOKATAS
Veda Billas Vilsonas Teismose Ofiso Dėmestij: 60 W. WASHINGTON STREET Kambaris 906 To Central 5473 Ofisas ant Bridgeport: 4305 SO. MORGAN STREET Tel. Yards 719 Gyvenamas 512 W. 22nd St Tel. Yards 4877

PATRUKIMAS UŽMUSA 7,000 PER METUS.
Septyni tūkstantiai kiekvieną metą yra parūdomi su sertifikatais pažymėtais "Nuo Patrukimo" kodėl? Užtat kad neprieštaruotų save kaip rodo. Ke turai šiandien. Ar ir tu neatkreipi dėmesį į tai ir neužmirši save. Ar gal geriausia nešioji diržą? Tas diržas tai nieko nepažeidžia, tai taip kaip namie prieš gruvantį sieną. Tas nuveržimas neleidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskulai silpnėja. Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai išrastas, kurstave PALIUSIUS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra PLAFO metoda, kuriuose pagerbės tuojau. PLAFO PADUKAITE kuomet pridėta prie kuo niekuomet nemusis vo vietos. Išmokite kaip vartoti gamtos įtaisus ir apsisuokite nuo patrukimo. Priešaukite savo vardu, J. Plafas Co., Block 3030 St. Louis Mo., o gausi DYKAI ant išmėginimo Plafas ir visos pilnas informacijos.

KAPITALAS \$200,000.00 **PERVIRŠIUS \$25,000.00**

LIETUVIŲ VALSTIJINIS BANKAS

žengia pirmyn sparčiai ir kasdien auga stipryn ir stipryn

Banko Turtas Jau Siekia \$1,172,560.13

DEPOZITO AUGIMAS.

Kovo 3, 1917 (atidarymo dienoj) ..	\$ 16,754.95
Rugpjūčio 4, 1917 ..	288,556.89
Gruodžio 31, 1917 ..	410,661.63
Liepos 2, 1918 ..	600,079.07
Lapkričio 2, 1918 ..	765,523.56
Gruodžio 3, 1918 ..	875,105.05
Visas turtas siekia ..	\$1,172,560.05

Banko Valdyba ir Direktoriai linki visiem kostumeriam ir šiaip lietuviams laimingų ir linksmų Kalėdų švenčių.

Universal State Bank
3252 So. Halsted St., Chicago, Illinois

BANKO VALANDOS: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų. Subatof nuo 9 val. ryto iki 12 pietų. Utarininko ir Subatos vakarais iki 8:30 valandai.

KALEDŲ DOVANŲ Didelis Išpardavimas

Mūsų auksinių daiktų krautuvė yra puikusia ir didžiausia ant West Sides, kur gali sau pasirinkti, ką tik norėsit iš auksinių bei sidabrinų daiktų; kaip tai:

Žiedų, briliantų, laikrodžių ir įvairių kitokių daiktų; taip, kad katras auksas daigta prašyt, tai tas auksas daigta ir gausit; jęgu nabus auksas, tai mes pinigų sugrąžinsim.

Taipgi parduoda 5 šiekėlius, 1 seifą, 3 volt-keisus ir kitokių daigtų galite gauti pirkti ant didelio išpardavimo. Katras ir nemanot pirkti, bet vistiek ateikit pažiūrėti, kaip mes pigiai parduodame.

Visas išpardavimas tęsis dabar

Mes ir akinius priskiriam prie visokių akių

Peter A. Miller
Diamonds, Watches and up-to-date Jewelry Graduate Optician

2128 W. 22nd St., Chicago, Ill.

United States Food Administration License No. 94901

BANKS' COFFEE 32c

Home Blend veimų parduojasi ir daug krautuvų parduoda tą patį kavą po 35c.

GERIAUSIS SVIESTAS 68c	Riebiųjų sviestas Labai geras po 32c	00000 Geriausias Bankas sviestas su bent kokia 1/4 svaro 14c	DAIRY SVIESTAS 53c
-------------------------------	---	---	---------------------------

Geriausias Storage Sviestas, svaras už 55c

WEST SIDE 1644 W. Chicago av. 1217 S. Halsted st. 1873 Milwaukee av. 1632 S. Halsted st. 2054 Milwaukee av. 1815 W. 12th st. 1045 Milwaukee av. 3102 W. 22nd st. 2612 W. North av. 12830 W. Madison av.	EAST SIDE 1836 Elm Island av. 1632 S. Halsted st. 1815 W. 12th st. 3032 W. North av. 4726 S. Ashland av.	SOUTH SIDE 406 W. Division st. 720 W. North av. 2640 Lincoln av. 2412 N. Clark st. 2344 Indiana av.	NORTH SIDE 406 W. Division st. 720 W. North av. 2640 Lincoln av. 2412 N. Clark st. 2344 Indiana av.
---	--	---	---